

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Ishaja kot priloga „SLOVENCU“ sveder vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravišču „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2 — Naročila se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 8.

V Ljubljani, 20. aprila 1893.

Letnik VI.

Slovenski romarji pri sv. Očetu.

Slovenskega romanja najlepši, najslavnejši dan je bil v petek, dne 14. t. m. Če bi tudi Rim ne imel ničesar drugega, nego namestnika Kristusovega, vredno bi bilo romati tja po blagoslov njegov, da se okrepi pred njegovim prestolom ljubezen in spoštovanje do naslednika sv. Petra in s tem potrdi vera v našega Odrašenika.

In imenovani dan smo slovenski romarji stali pred Očetom krščanstva, gledali mu v njegovo zemljo že odrinano lice, v njegovo šibko troplo, koder se zdí, da živi le še samo duh; ta pa živo in krepko. Kdor je videl jedenkrat sv. očeta, ne pozabi tega trenutja do smrti. Zde se nadzemski prikazen, poduhovljene telesnosti in njihove milobe ni moč popisati. Naj pričem popisavati dogodke tega svetega dne.

Ob 7. uri maševali so premil. gosp. knezoškof Napotnik ob asistenci slovenskih duhovnikov v cerkvi sv. Petra, in mej mašo so obhajali slovenske romarje. Ob 11. uri smo imeli napovedano avdijenco. Zbrali smo se že mnogo prej polnoštevilno; Slovenci smo bili skupaj na vatikanskem dvorišču. Sli smo potem po raznih hodnikih v veliko dvorano in pričakovali s premil. knezom in škofom lavantinskim na čelu svečanega trenutja. Na drugi strani dvorane stali so Nemci.

Ob 11. uri prinesejo sv. očeta v dvorano; navdušeni in nepremehni „živio“ smo zaklicali z dna srca. Ko se je navdušenje poleglo, zapeli so papeževi pevci njegovo himno, krasen mešan zbor. Po odpeti himni nagovoré kardinal Gruscha sv. očeta v imenu vseh avstrijskih romarjev. Kardinal govorili so prav lepo, nekako tako-le:

„Sveti oče!

Ko dobivate za zlat, škofovsko petdesetletnico voščila iz celega krščanskega sveta, nečejo nikakor zaostati Vaši zvesti sinovi in hčere iz avstrijskih pokrajin, da Vam v vsej ponižnosti izrazijo svoja udanostna voščila.

Gnaní svete navdušenosti smo prihiteli le-róm v večno mesto, pričat predangelji in ljudmi, da Vas spoznamo in

spoštujemo kot najvišjega namestnika Jezusa Krista, naslednika sv. Petra, kot glavarja sv. katoliške cerkve.

Zupajoč v Vas, nezmisljivi učitelj resnice, skala, na kateri je pozidal Gospod svojo Cerkev; najvišji Pastir, vodeč pastirje in čredo, pasoč ovce in jagujeta; Oskrbnik nezmernih zakladov, pridobljenih s predrago krvjo Jezusovo in zaslugami njegovih svetnikov ter izročenihi sveti Cerkvi, do katerih, kakor celó do neba samega, nosite ključe, štejem se srečne, da moremo gledati Vaše obličje, slišati Vaš glas, poslušati Vaše opemise, prejeti Vaš blagoslov in udeležiti se milostij in nebeških zakladov, Vašemu varstvu izročenihi.

Napolnjeni svete ljubezni do Vas, ki Vas imenujemo Očeta, in kot takega v trdni veri spoznavamo, kakor imenujemo sveto cerkev Mater in jo kot tako visoko cenimo in ljubimo, deleč vsikdar s Vami veselje in žalost, obhajamo z Vami vred v svetem veselju in srčni hvalečnosti do Boga petdesetletni spominski dan, odkar ste bili v škola po svečeni.

Obljubimo Vam po vzgledu prvih kristijanov, neprenehoma za Vas moliti, da Vas varuje angelj Gospodov in donese, kakor nekaj sv. Petru, one milosti, ki bodo zagotovile Vašo častno in večno srečo.

Zahvalimo Vas, Sveti Oče, za očetovsko ljubezen, katero skazujete tako očitno naši domovini, našemu cesarju, našim škofom in duhovnikom, družinam in mladini, posebej še rokodelcem in delavcem.

Obljubimo Vam, ravnati se strogo po krščanskih načelih v javnem, družinskem in zasebnem življenju; kazati se kot prave otroke sv. Cerkve s pokorščino do Vas in naših škofov. Marljivo hočemo gojiti katoliško društveno življenje, podpirati katoliško časnikarstvo in sploh tiskarstvo; pridno hočemo moliti in posebej še goreče častiti in na pomoč klicati prebleženo Devico Marijo z molitvijo presvetega rožnega venca. Dalje se hočemo ogibati, kakor Ste nam, Sveti Oče, opetovano priporočili, vseh skrivnih družb in vseh protikršćanskih podjetij; in ne samo ogi-

bati se jih hočemo, marveč na vse mogoče in dovoljene načine jim nasprotovati.

Sprejmite z našimi darovi tudi naša srca, katera darujemo po Vaših rokah z novega presvetemu Srcu Jezusa Krista.

Blagoslovite nas in vse naše, blagoslovite našega cesarja in njegova ljudstva in sprositi nam vsem milostno srečo, z Vami vred kdaj praznovati v nebesih, v večnem mestu božjem, večnotrajno godovnico."

Tajnik sv. očeta, magistr del Val, je v njih imenu prebral odgovor nekako takole: "Vaša sočutja, katera mi vedno, zlasti pa ob petdesetletnici mojega škofovanja zasebno ali pa tudi skupno in javno skazujete, z veseljem srcem sprejemam, in vam in Vašim z najiskrenejšo ljubeznijo podelim svoj blagoslov."

Nato podelili so sv. oče vsem romarjem sveti apostolski blagoslov z močnim glasom, tako, da jih je vsakdo lahko razumel. Sv. oče so še trdni. Vendar se jim berejo na obrazu leta, katera so preživeli že na zemlji, vpadli so in belo bledega obraza. Bog nam jih ohrani še nekaj let trdne in zdrave!

Ko je bil ta uradni del končan, nesli so sv. očeta na prestolu po dvorani. Vsakemu so še podali roko v poljub. Mnogo so jih ljubko božali, kakor bi jih hoteli objeti, blagoslovljali, polagali jim roke na glavo, to ali ono povprašali. Res, to so bili za nas srečni, sveti trenotki. Kakor ovčice dobrega pastirja smo se jih oklepali. Čutili smo se domá; ljubko in sladko se nam je zdelo pri njih,

kakor v maternem naročju, saj smo bili pri svojem očetu. Nismo se jih mogli nagledati, ne ločiti se od njih. Naša sreča, naše najblajše veselje je, da ljubimo svojega Očeta, ta sreča se bo nadaljevala, ko bomo z njimi združeni v nebesih na veke se veselili.

Ostali nam bodo ti trenotki vedno v spominu; nikdar nam jih ne zbrisé nikdo iz našega srca.

Ko je bilo vse končano, ogledali smo si vatikanske zbirke in odšli ohadovat. Popoldne obiskali smo cerkve: „al Gesù“, „Quirinal“, „Maria Maggiore“, „St. Lorenzo“, pokopališče in „St. Agnese“.

Zitavje je prav ugodno pri Sovencih. Nekateri, ki so bili bolj pridni, gredo že jutri v Neapolj; drugi ostanejo do ponedeljka v Rimu, in se potem vrnejo nazaj.

Seboj pa prinesemo vsi najlepše spomine na l-polaško deželo, na krasna njena mesta, na veličastne spomenike, ki jih je postavil ondi krščanski duh, na večno mesto, pred vsem pa na sv. očeta. Okrepljeno vero prinesemo seboj in k njo razvneto ljubezen. V svojem in svojega naroda imenu smo jo obetali na sv. Petra grobu in znova prisegali pred prestolom njegovega namestnika. Zato pridemo domov z oživiljeno zavestjo svojih dolžnosti do svete rimske stolice, do sv. cerkve.

Bog daj, da bi mogli v domovini svoji sebi in drugim ohraniti živo zavest in jo krepiti in jačiti; v tej zavesti je pogoj obetanka in sreče našega naroda! Tudi njemu je veljal očetov blagoslov, ki smo ga prejeli. Ostani ta sv. blagoslov vselej nad njim!

Listek.

Ropar.

Spisal Fran L.—er.

Borek je vasica na južnem Črškem, kake tri ure od mesta Bavorova oddaljena. Vasica ta ležala je pred 50 leti, po pripovedovanju mojega rajnega blazega očeta, med samimi črnimi, gosto zaraščenimi gojzdi. Dobro četrt ure od vasi na majhnem gričku je lepa cerkev, zraven nje pa župnišče (farovž). Druzega poslopja takrat pri cerkvi še ni bilo. Ob času sledeče dogodbe ni bilo še za varnost ljudi tako preskrbljeno, kot je sedaj. Zato se nihče čuditi ne more, da se je pogostoma kaka tatvina in rop ponavljal, posebno v bolj oddaljenih in osamljenih krajih. Tako je bilo tudi v Borku. Po dve leti je bil farovž kar čez noč popolnoma oropan, tamošnji župnik grozovito umorjen, njegova družina pa zvezana in neusmiljeno pretepana. Ni čuda, da, ko je bila fara Borek razpisana, se ni nihče za njo oglašil. Vsakega je plašil žalostni konec gospodov sprednikov. Šele po letu se je oglašil za njo nek mladi in krepki gospod. Bil je izvrstno izurjen v streljanju in neustrašen lovec. Podedoval je te lastnosti po svojem očetu, ki je bil nekaj nadlogar.

Minulo je eno leto, minuli ste dve leti in po tatovih in roparjih nobenega sledu. Mislilo se je splošno, da so roparji brez dvombe kam drugam zašli ali pa da si ne

upajo na mladega v orožju izvežbanega gospoda. Gospod je pa sam po svoji previdnosti naznanil precej ob svojem prihodu, da ne gre nikoli drugače po noči obhajati, kakor da pride po njega s cerkovnikom še eden izmed ključarjev.

Slišalo se je namreč, da so se te dolžnosti duhovnika, po noči iti obhajati, posluževali roparji za svoje hudobne nakane. Prišli so večkrat cerkvenika, da je šel z njimi gospoda klicat k bolniku in kakor hitro so se vrata odprle, pridrli so noter in oropali ves farovž. Ob enem je pa gospod ljudi naprosil, kadar bi slišali v farovžu streljanje, da naj hitro priteko na pomoč.

Ljudje so že skoro pozabili na prejšnje žalostne dogodke in tudi gospod je bil sam pri sebi nekako brezskrben.

Bil je lep spomladanski večer. Slnce se je skrilo za visokim gozdom. Na cvetočem vrtu poleg farovža je stal g. župnik in zamišljeno tri na bučole, kako se težko obložene vračajo domov iz sladke paše.

„Bog daj dober večer, častiti gospod!“ pozdravil je nagloma iznenadenega gospoda neki stari sivi mož, ki se je ravnokar mimo vrta počasi in z neizajenim trudom komaj vlekel.

„Bog ga daj“, odgovori prijazno gospod in se približa vrtni ograji. „Kam pa, kam?“ „Tje doli v vas, saj že tako komaj lezem, pa kako bi tudi ne! Iz Palestine je pač daleč, pri grobu „Križanega“ sem bil in sedaj se vračam ves oslabljen in bolehen.“

Kaj je novega po svetu?

V *Trst* je vlada razpustila mestni zbor, ker se je govorilo, da laški mestni odborniki hočejo letos, ko bo srebrno poroko slavil laški kralj, kazati, kako si tudi oni želé biti pod Lahom. Lahi so zato jako nezadovoljni, da bode sedaj vodila vlada volitve, ne pa lahonski magistrat. Bojé se, da zavoljo tega našemu cesarju vdana stranka dobi večino, mej katero so seveda na prvem mestu Slovenci. — Na *Ogerskem* so v zbornici mažarski poslanci pokazali svoje sovraštvo do Avstrije. Jezili so se nad tem, da imajo Mažarji z nami skupaj jedno armado. Jeden poslanec, ki je sam častnik, je celo rekel, da ga je sram nositi črno-žolto znamenje skupne vojske. Minister deželne brambe pa ni imel toliko poguma, da bi z vse odločnostjo zavrnil tak napad na skupno vojsko. — Važen dogodek pripetil se je minoli četrtek po noči v *Srbiji*. Kakor vedó bralci „Domoljubovi“, se je bil prejšnji kralj Milan odpovedal prestolu in nastavil tri može, da vladajo, dokler njegov sin Aleksander ne bo dosti star, to je do njegovega osemnajstega leta. Jeden teh treh mož, general Protić je že umrl, druga dva Ristić in general Belimarković, sta pa še nadalje namestovala kralja. Skupščina t. j. zbornica poslancev in pa vladarja se pa niso dobro porazumevali. Namestnika kraljeva sta bila liberalca, ministri in večina zbornice pa radikalci. Omeniti pa moramo, da v *Srbiji* beseda „liberalec“ in „radikalec“ ne pomenjata tega, kakor pri nas. Srbski liberalci so le bolj prijatelji

Rusije, radikalci so pa nekako kmetaka stranka, katere pred vsem želi, da bi se *Srbija* brigala jedino za domače stvari in posebno gledala na dobro gospodarstvo. Naprednjaki, tretja stranka, so pa prijatelji zahodnih Evropskih držav. Vladarjema pa radikalna vlada ni ugajala, posebno, ker se je bila razširila novica, da ju radikalci hočé odstraniti. Vladarja sta poklicala nove ministre iz samih liberalcev in razpisala nove volitve. Porabili so vsa mogoča sredstva, da pri volitvah liberalcem pomagajo do večine. To se jim pa ni posrečilo. Ker bi bili radikalci v večini, so liberalci z vladarjema samovoljno razveljavili toliko volilcev, da so dobili večino. To je pa vzbudilo veliko nevoljo posebno po kmetih in bati se je bilo punta. Semtertje je že tekla kri pri volitvah, ker so oblastva nepostavno ravnala. Kralj je to videl in se je dogovoril z nekaterimi možmi zlasti z vojaki, da odrinejo vladarja in liberalno ministerstvo. V četrtek zvečer je povabil kralj k večerji oba svoja namestnika in ministre. Med večerjo so pa vojaki obstopili kraljevo hišo. Pri večerji je kralj vladarjema naznanil, da se proglasi za polnoletnega, in da odlej sam prevzame vladu. Ker so regenta in ministri nekoliko ugovarjali, so vstopili vojaki in jih zaprli. Kralj je potem sestavil novo ministerstvo pod predsedstvom svojega bivšega odgojitelja Dokića. Skupščina se je hitro razpustila in razpisale so se nove volitve. Ljudstvo je bilo jako veselo, da je odstranjeno prejšnje mi-

Tako odgovarja stari mož in se nasloni na leseno vrtno ograjo. Bil je bolj majhne postave, in kakor je kazala dolga siva brada in lasje že precej star. Obleden je bil kakor puščavnik v dolgo rjavo haljo in na vratu visel mu je molek z izvanredno debelimi jagodami in velikim lesenim križem.

Enako oblečenih mož videl sem velikokrat še kot majhen otrok. Bili so navadno zelo pohlevni ljudje in znali so marsikaj lepega pripovedovati. Marsikateri prehodil je velik kos sveta in akoro vsaki je vedel kaj od svete dežele povedati. — Župnik je z usmiljenjem opazoval ubozega trudnega starčka. Po kratkem molku povabi utrujenega na vrt in ponudi mu sam v farovžu prenočišče.

Vstopita v farovž in gospod naroči za oba večerjo. Pred in po večerji pripoveduje neznan romar gospodu marsikaj-zanimivega o sveti deželi posebno pa od mesta Jeruzalema. Ob 1/9 poprosi gospoda, da si želi še svoje navadne molitve opraviti in da pojde potem v Božjem imenu počivat. Gospod ga noče več nadlegovati z različnim popraševanjem, odkáže mu v hišterni posteljo in želeč mu lahko noč odide v svojo zgornjo sobo, ki je bila nad hišterno.

Eno uro pozneje zaspi. Naenkrat se mu zdi, kakor bi ga kečo iz spanja budil. Vzdigne se nekoliko in posluša, pa v nočni temi je vse mirno, le ura na steni s svojim navadnim tik — tak, tik — tak moti tihoto. Vleže se toraj in zopet mirno zaspi. Pa nagloma se zopet zbudi — posluša, pa vse je mirno, tiho. „Kaj pa to pomeni?“

vpraša gospod samega sebe „saj je vendar vse mirno, nikjer nobenega glasu in šuma?“ Vstane in gleda, pa v tem zopazi, da je v hišterni luč. Bilo je namreč v enem kotu stropa v hišterni neznatno okence v gornjo sobo župnikovo. Okence je bilo ljudem tudi domačim v hišterni popolnoma skrito. Okenca ni nihče zapazil in župniku je služilo v to, da je lahko natihoma svojo družino opazoval, kako se vede v njegovi nenavzočnosti.

„Ali je mož zaspal in svečo goreti pustil?“ Poluglasno zašepeta župnik in gre k okenci pogledat. Ostrmi!

V hišterni pri mizi sedi mož brez brade, na glavi ima kratke črne lase, v rokah pa drži velikanski svoj molek in odpira njegov križ. Na mizi pred njim leži siva dolga brada in siva lasulja. Iz odprtega križa jemlje in na mizo polaga različne večje in majhne vitrihe. Eden mu pade na tla, mož se pripogne, da bi ga pobral in halja se mu nekoliko odpre. Župnik zagleda okrog njegovega pasa dva samokresa in več nožev. Spozna takoj, da ima nevarnega roparja v hiši. Plane hitro k puškam in samokresom, ki so viseli na steni. Poskuša, če so vsi nabasani. Vzdigne neko škrinjo, ki je ležala pri vratih in jo brez vsega hrupa primakne k vratom. Čaka srčno.

Po nekoliko minutah vzdigne se mož od mize, zapre nalahkoma vrata za seboj, stopa počasi po stopnicah gori in se približa naravnost k župnikovemu stanovanju. Možu je moralo biti farovško poslopje jako dobro znano. Potrka na vrata enkrat, ko pa nobenega glasu ni, potrka v drugič.

nisterstvo. V Belemgradu je bila razsvetljava. — *Francozka* je dobila novo ministerstvo. Dupuy je nov ministerki predsednik. Novi ministri niso posebno nadarjeni možje, in se tudi najbrž ne bodo dolgo obdržali. Predno mine par mesecev, bodo Francozi zopet imeli novo ministerstvo, znabiti pa že, predno izide prihodnji „Domoljub“. — *Preganjanje katoliške cerkve v Rusiji*. V Rusiji katoliško cerkev preganjajo z nenavadno oostrostjo. V Kie'čah na Busko-Poljskem je neki semenišnik, ki ni bil drugega kakor podkupljen ovačub, ovačil profesorje, da pri predavanju se opirajo na poljsko zgodovino in govoré tudi o preganjanju katoliške cerkve na Buskem. Prišla je

komisija, ki je preiskala vse semenišče, pobrala več knjig, seminar zaprla, profesorje pa dala odpeljati v zapor v Varšavo. Tudi cerkev je komisija preiskavala mej božjo službo. Skof je valed tega nečutenega dogodka same žalosti zbolel. Kakor se govori, se bodo semenišče za smiraj odpravila. Vsaj je bil to namen tej preiskavi. Iakoli se samo poroča za to. Semenišnik izdajalec je pa že jedenkrat poprej hotel semenišče zažgati. — General Gurko je pa zadaj čas odstavil dva katoliška župnika. Zaras žalostne razmere so za katoliško cerkev v Rusiji in ni ga upanja, da bi se kmalu izboljšale.

Kaj je novega po Slovenskem?

Iz Celovca, dné 15. aprila. (Katol.-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) je imelo dné 5. t. m. v gostilni „Massgarten“ v Celovcu svoj četrti občni zbor, katerega se je udeležilo 300 Slovencev. Vodil ga je preč. g. predsednik Gr. Einspieler, ki je došle pozdravil s prisrčnimi besedami. Veleč gospod blagajnik Fr. Treiber je poročal o denarnem stanju društva, veleč. gospod tajnik A. Žak pa o društvenem delovanju v minolem letu. Društvo je imelo štiri dobro obiskane shode in slavnostno „besedo“ v Celovcu, zmagalo je v jezikovni pravdi s celovškim mestnim odborom, ki se je primoral, da odslej sprejema

tudi slovenske vloge. Na društveno prizadevanje nastavi se je slovenščine zmožen potovalni učitelj pri c. kr. to-roški kmetijski družbi. Tajnikovo poročilo omenja dalje drugih društvenih zadev. V lepem govoru razložil je bl. gosp. V. Legat naše politične razmere, kazal, kako delajo naši zagriznjeni nasprotniki zoper nas in predlagal temeljito resolucijo, v kateri občni zbor protestuje proti izjavam koroškega nemčurskega „bauernbunda“ ter „partel-taga“, in izraža, da hočemo Slovenci s svojimi nemškimi sodeželani v lepem miru živeti. Jedrnato in šaljivo razložil je gosp. F. Kandut, kakšne dolžnosti pa tudi pravice nam nalagajo postave, in z mnogimi izgleidi iz svojega

„Kedo je?“ prša znotraj župnik.

„Jaz sem, prečastiti gospod, spodaj me je vaš cerkvenik zbudil in je prišel po vas, da greste hitro obhajati neko na nagloma zbolelo osebo na Selo.“

„Čudno, ljubi moj, da ni prišel cerkvenik s ključarjem mene sam poklicat, saj ima ključ od vežnih vrat, toraj mu ni treba na okna hišterne trkati in vas buditi. Povajite mu; naj le sam gori pride.“

Ropar je utihnil, ko mu je tako spodletelo. Misli je, da se župnik v naglici napravi in vrata odpre.

Nastalo je zopet tiho in je trajalo skoro 1/2 ure. Kar naenkrat začuje v sobi župnik pri vratih stojé rahlo žagati. Pristopi še tesneje k vratom. Bilo je precej temno, posebno pri vratih. Župnik napenja oči, da bi opazil, v katerem delu vrat hudobnež žaga — pa zastonj, nič ne vidi. Potiplje previdno vrata in blizo ključavnice naleti z roko na zelo tanko, drobno žagico.

Hitro potegne raz stene oestro nabrušeni lovski nož in čaka ugodnega trenutka.

Ropar zunsaj vrat misli, da je župnik zaspal, izžaga v vratih luknjo, pomoli roko skozi in išče ključ, da bi ga ven potagnil in vrata odprl, — v tem hipu pa udari župnik roparja z ostrom nožem po roki in mu skoro do cela preseka prste. Sliši se vsklik in kletvina, katerej kar hkrati sledi oestro zaživžganje, ki strašno odmeva v nočni tihoti po praznih odleglih mostovžih.

Z groznim žvenketanjem in praskotom padajo na tla ubite šipe v oknih sobe župnikove. In predno se župnik

zavé, prikaže se v vsakem oknu človeška podoba, ki silu noter prití. Pa orožju privajeni in srčni župnik ne izgubi tudi v tem odločilnem trenutku duha priufučnosti. Nastane strašna borba. Župnik snema eno puško za drugo raz stene in strel za strelom doni po prostornem župnijskem poslopju. Marsikateri izmed roparjev izgubi ravnotežje in pade s celo težo svojega telesa dolí, pa kakor bi iz zemlje rastle, zopet se drugi v oknu prikaže in nadomesti izgubo svojega tovariša. Župnika začnejo že opabčati telesne moči in vse upanje srečne rešitve. — Ze zadnji nabasani smokres rabi v svojo obrambo.

Pa kadar je potreba najhujša, je Božja pomoč najbližja. Dolí v vasi Borku slišijo streljanje, spomnijo se župnikovih besed, in brez obotavljanja in strahu poberejo možje in mladeniči, kar jim v roke pride: sekire, kladra, puške itd. in hitijo k farovžu, kamor so prišli res že ob skrajni uri. Udarijo na celo druhal roparjev, nekatere ranijo, druge zvežejo in le trem, med njimi tudi njih poglavarju, posrečilo se je zbežati. Pred sodiščem dokazalo se je, da se je skrivala eno uro daleč od Borka v globokem in temnem gozdu cela tropa do 30 roparjev, ki so v celem kraju ropali in morili.

Dve leti pozneje vjet je bil tudi njih glasoviti poglavar s presekanimi prsti na desni roki, in dobil je za služeno plačilo — smrt na vislicah.

življenja dokazal je, kako se zlasti § XIX. na slovenskem Koroškem — ne izvršuje! Pokazal je to z ozirom na mnoge urade, potem pa predložil krepko resolucijo o § XIX. in slovenščini, katera se je tudi jednoglasno sprejela. Preč. gosp. Gr. Einspieler je utemeljeval resolucijo o šolah, v kateri se poudarjajo naše zahteve in potrebe glede šole, g. urednik Fil. Haderlap pa je predlagal zahvalno izjavo gosp. poljedelskemu ministru grofu Falkenhaynu. Ko se je sprejelo še več manjših nasvetov, zaključil se je IV. občni zbor, ki je bil jako zanimiv in ki je trajal nad 3 ure.

Zvečer ob 7. pričela se je v istih prostorih presijajna papeževa slavnost koroških Slovencev. K prelepi slavnosti prihitelo je nad 700 rodoljubnih Slovencev in

Slovenk s Koroškega in sosednjih dežel. Veliko je bilo navdušenje, in krasna Leonova slavnost je jasno pričala, da koroški Slovenci še živimo, zvesto udani veri in domovini! — Slavnostni govor je imel preč. gosp. dr. Anton Medved, stolni vikar iz Maribora, ki je v prelepem govoru navdušeno proslavljal svetega Očeta Leona XIII. Gg. pevci društva „Lire“ iz Kamnika na Kranjskem so nas razveseljevali z mičnim slovenskim petjem, gđena R. Legatova pa s sviranjem na glasoviru. Gospod Fil. Kandut je navdušeno deklamoval slavnostno pesen v proslavo sv. Očeta. Tako se je prelepa papeževa slavnost vršila nepričakovano slavno in veličastno, in velika hvala gre zato neutrudnemu odboru našega katol.-političnega društva. Slava mu!

Cerkev in šola.

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

20. Leskovo mazilo — koristno.

Komur je leskovec v mladosti teknil, se bo v starosti tudi zanj potegnili.

Skušnja uči, da ostanejo nekateri dogodki in vtisi, ki vzbujajo v polni meri našo pozornost ter močno in zdatno delujejo na človekovo dušo, živo v spominu vse njegovo življenje, če tudi segajo morda v prav zgodnjo mladostno dobo, ko se človek sam sebe komaj na pol zaveda. Nasprotno pa zopet prav lahko prej ali slej popolnoma pozabimo reči, pri katerih nismo bili pazljivi, ali ki so le mimogrede in površno delovale na našo dušo. Da bo vtis trajen, da si dogodek ali kak nov pojem neizbrisljivo vtisnemo v spomin, je koristno in potrebno, da ga sprejmemo v svojo dušo z več čutili ob enem, vsaj z vidom, sluhom in če mogoče tudi s tipom. Poslednje je zelo imenitno, zlasti pri vzgoji mladine. O tem se lahko prepričamo na sledečem resničnem slučaju.

Ko sem toliko zrasel, da sem znal že sam hoditi po dveh, pa tudi že nekoliko letati in skakati, zahajal sem kaj rad v vas k sosedovemu Jožku, akoravno mi je to vasovanje prizadevalo sem ter tje mnogo nepotrebnih sitosti in britkosti, posebno če sem slučajno pozabil ob pravem času priti domov. Pa „mladosti jasnost si misli take kmalo iz srca in glave spodi;“ dokler je človek mlad, se skoro ne more uspešno ustavljati silnemu nagonu, ki ga vleče v družčino, med vesele tovariše. Ker so se pri Jožku zbirali tudi še nekateri drugi vaški bosonožci, nam je bilo mogoče uprizoriti marsikako včasih prav zamotano in v pravem pomenu zapleteno igro, ne da bi se bilo treba poprej na to kaj pripravljati, kakor se morajo n. pr. gledališki igralci, ako se nečejo osmešiti pred občinstvom. Nam se tega ni bilo bati. Konec je bil navadno vesel, njemoma tudi žalosten in se završil z jokom.

Nekoč smo se šli konja. Jožek in onegav Tone sta bila konja, jaz pa sem jih vodil. Da bi imel lepšo konjsko opravo, pripel si je Jožek dva velika, svitla gumba za

klobuk, kateri je bil pa prvotno obliko in barvo že čisto spremenil in bil gođen za cokle; zakaj na vrhu štele je imel že precejšnjo odprtino, skozi katero se je zvedavo oziral šopek Jožkovih rumenih las. A reči moram, da se mu je to kot „konjiču ponosnemu“ jako dobro podalo.

Vozili smo kolca po vrtu, ker drugega primernege voza nismo imeli na razpolago. Konja sta ceptala z nogami in rezgetala kakor bi se šlo za res; jaz pa sem upil nad njima, kakor kak velik.

Kar pridejo Jožkova mati iz polja domov. Zapazivši pa na njegovem klobuku tista dva gumba, obstojé, primejo Jožka za roko in ga resno vprašajo: „Kaj pa to? Kje pa si ta gumba dobil?“ Jožka na krat mine vsa veselost. Barve so ga jele spreletavati in z boječim glasom pravi: „Pri Mihovcu.“

„Ali si jih vzel?“ prašajo mati hitro, že nekoliko razjarjeni.

„O, ne!“ odkima Jožek in šlo mu je skoro na jok. „Reza mi jih je dala.“

„Fant, ti lažeš; ti si jih ukradel!“ rekó mati, „takoj jih neseva nazaj.“ Menda so mati le predobro poznali Rezo kot silno skopo žensko, ki še zlasti porednih otrok kar videti ni mogla; pa da bi bila Jožku ta dva lepa gumba dala, to se jim je zdelo neverjetno. Morebiti so se pa po drugi strani tudi že kedaj prepričali, da ima Jožek kako podobno lastnost, kakor sraka, ki lepe bliščeče stvari kaj rada izmika. Kratko, posledica vsega je bila, da so mati prijeli z eno roko Jožka, predno se je revež zavedel, za kaj da se prav za prav gre, z drugo pa so posegli med nakupičeno hosto po vitko, prožno šibico in jeli ž njo iz Jožkovega grla izvabljati one pretresljive glasove, katerim se človek naj prej privadi in so znani pod imenom jok.

Mi smo se stisnili vsak v svoj kot, kakor kokoši, če prileti sokol med nje, in smo milovali nesrečnega tovariša, da ga je zadela tako nemila usoda. Capljaj je poleg matere proti Mihovcu in v eno mer ponavljal in zatrjeval: „Oh mama, saj ne bom več!“ Ali nič ni pomagalo, mama so imeli takrat zakrkneno srce.

Ko nas je minil prvi strah — kajti bali smo se, da bi pri tej babilonski zmešnjavi še na nas kaj ne padlo — razšli smo se plaho vsak na svoj dom. Med potjo pa sem dejal sam pri sebi: „Ako je pa človek za dva bore gumba takole tepen, pa krasti že mora biti huda reč. Tega ne bo varno poskušati.“

Kako da so se z Rezo zmenili, tega nisem nikoli svedel ali pa sem pozabil, sedaj se kar nič ne spominjam. To pa vem, da, ko sva se drugi dan z Jožkom kopala, sem zapazil, da ima na nekaterih mestih marogasto kožo. Začuden sem ga prašal, od kod bi neki to bilo? A ni mi vedel odgovora. Uganila sva potem, da ga je morebiti kaka strupena riba ali pa povodna kača pičila. Vsa prestrašena se brzo napraviva, pa hajdi domov. Ker si Jožek ni upal, sem jaz hitro poprašal njegovo mater, od kod bi pač prišle te čudne lise na Jožkovi koži. Mati pa se nasmehnejo in pravijo: „Ako boš ti kedaj kaj ukradel, boš pa tudi dobil tako kožo.“

„Ti hudnika“, si mislim, „to pa ni šala! Če človek kaj vzame, je najprej tepen, dobi tigrasto kožo in na zadnje pa mora še nazaj dati tisto reč. Tedaj je pa že bolje, tuje stvari kar pri miru pustiti.“ To sem si dobro zapomnil za vselej, Jožek pa gotovo še bolje; zakaj nikdar več ni bilo slišati, da bi bil le najmanjšo stvarico še kje izmaknil. Ako bi njegova mati ne bili rabili precej v začetku tako radikalnega sredstva in bi bili svojega sinčka samo posvarili ter mu rekli: „Tega nikar več ne stori; krasti je greh“, bi si bil Jožek znabit mislil: „Kaj zato? Greh gre v meh, meh počí, pa greh ven skoči“, in poželje po tujem blagu bi bilo čim dalje strastneje prihajalo. To so mati na prvi hip spoznali in najbrže jim je bil pred očmi oni Janezek, o katerem ste morda tudi vi že kaj slišali, in kateremu je mati rekla, ko jej je pokazal ukradeno šivanko: „Ako bi še sukanca (everna) prinesel, bi pa lahko hlače zašila.“ In ko jej kmalo tudi to od nekdaj prinese, mu pravi: „Ko bi pa še platna prinesel, bi pa lahko srajco naredila.“ In tako je šlo dalje. Slednjič se je pa gosposki tudi zdelo zadosti, prišla je Janeta, zaprla ga ter radi tatvine in ropa obsodila ga na smrt. Ko so ga peljali na vislice, je poklical mater k sebi in jej za slovo odgriznil nos, rekoč: Vi ste krivi, da umrjem na vislicah.“ — Vskemu zlu se je treba takoj v začetku krepko in odločno ustaviti; zakaj z malim se začne, z velikim pa konča.

Zato pa, stariši in vzgojitelji sploh, ako vidite, da vam izročena mladina ni poslušna, da se vaši dobri nauki, opomini in ukazi ne spolnujejo in da lepa beseda ne izda nič, nikar se iz napačne ljubezni do bližnjega oziroma najbližjega obotavljati prijeti za palico in dati z njo povdarka svojim besedam. „Človek, ki ni nikoli tepen, se ne olika“, rekli so navadno stari Grki. In zdi se mi, da slovenski pregovor: „Siba novo mašo poje“, tudi ni brez pomena.

Pretnar.

21. „Tudi mi mučeniki“

Nekdo je rekel, da je francoska dežela „domovina hudobcev in svetnikov“; in menda se ni motil. Zakaj med tem, ko nevera in sovražstvo do vsega božjega tam pratinje zdaj svoje najsičajnejše izmagoslave, se prikazujejo iz nje mučeniki, ki gredo v smrt za svojo vero z ravno tako navdušenostjo, kakor sv. mučeniki iz časov Neronov in Dioklecijanov. — Na vrtu seminarja za tuje misijone v Parizu zbirali so se zadnje dni vsak večer gojenci krog male kapelice Matere božje. Praznovali so obletnico mučeniške smrti bl. Chapedelaina, ki je bil mučen v Kini leta 1856, in bo prihodnje leto proglašen blaženim. V pozno noč so dan na dan odmevale svete pesmi pred podobo blažene Device; stoipetdeset gojencev je je dan na dan pozdravljalo z mladeniško navdušenostjo z ono že od nekdaj misijonarjem najljubšo: Zdravstvuj, merska zvezda; in ko se je potem pobožnost sklenila z lavretanskimi litanijami, in so vsi mladeniči, nekateri že duhovniki, drugi še le kleriki, peli: „Kraljica apostolov, prosi za nas! Kraljica mučenišev, prosi za nas! Kraljica spoznavalcev, prosi za nas!... se je sveto veselje bralo na vseh obrazih. — „Od kod ti radostni obrazi, od kod ta navdušenost?“ je nekdo jednega izmed njih vprašal. „To je, ker mislimo tudi mi enkrat postati mučeniki“, mu ta odgovori. — Odgojajo se večinoma za misijone v Kino. V svojem semenišču pa imajo posebno sobo („chambre des martyrs“), kjer gledajo vsak dan strašno mučeniška orodja, s katerimi se bili dozdaj misijonarji tam mučeni, podobe, ki kažejo njih muke in smrt, in kak mali ostanek, šopek las, brevir, ali krvavo obleko od katerega izmed svojih pradednikov. Pri takem pogledu pa slišati besede: „Tudi mi bomo postali mučeniki“ — da, Francoska je zares ne samo „dežela hudobcev“, ampak tudi „domovina svetnikov“.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Zavod za gluhoneme in slepce. Dolgo vrsto let izražale so se že iskrene želje, naj bi se iz Holzapfel-nove zapuščine ustanovil zavod za gluhoneme in slepe reveže naše dežele. Do sedaj so morali namreč ti hoditi v tuje nemške zavode, kjer so se sicer vzgajali lepo, vendar niso mogli izobraziti se tako, kakor bi jim bilo za domač kraj potrebno.

Sedaj pa se kaže, da se resno misli na take zavode. Nedavno je imel v Ljubljani odsek za gluhonemico v de-

želnem dvoru posvetovanje, in da so si istega dne vsi pri posvetovanju navzoči gospodje ogledali tudi deželno starbišče za Bežigradom.

Gotovo bi vlasti nas deželane zanimalo, kaj da je odsek v tem oziru sklenil. Zato tukaj podamo na kratko sklepe te ankete.

I. Namerava se zgraditi zavod za gluhoneme in slepe, ki bi imel prostora za 100 otrok, dečkov in deklic. V tem zavodu naj bi gojenci učili se splošnih

naukov za ljudske šole ter po zmoglostih in okolišnih tudi pripravljali za poznejše delo izvan zavoda.

Gledé zavoda samega se je sklenilo, da se zgradi skupno pod eno streho za gluho- in slepe dečke in deklice, in sicer v Ljubljani, vendar bosta prostora za slepe in gluho- in slepe popolno ločena. Pri zidanju naj se gleda pri stopih na raven prostor, na ločene stopnice za dečke in deklice, in da ni robov ob zidovih.

Za slušne bolezni priredé se sobane v hiši, pri nalezljivih boleznih pa se odpravljajo gojence v bolnišnico.

Solski pouk naj bodé za dečke in deklice skupen, sicer se pa vsa vzgoja vrši ločena za dečke in deklice.

Da se ta zgradba primerno vredí, ogleda naj si tehnik stavbo v isti namen zgrajeno v Gradcu.

Troški za zgradbo in upravo zavoda s stavbiščem so proračunjeni na okoli 120.000 gl. do 150.000 gl.

II. Gledé vodstva se je dolóžilo naslednje: Zavod vodi direktor, ki ima vrhovno oblast v hiši ter je odgovoren za vzgojo gojencev. Poleg njega bode nastanjen dva samostojna nadzornika, eden za gluho- in slepe, drugi za slepe, ki sta popolno neodvisna in sama odgovorna za pouk na svojem oddelku.

Na primernejše bi bilo — kar je tudi komisija potrdila soglasno — da bi bil vodja v tem zavodu duhovnik, ki naj bi vsaj v začetku tudi sam láhko poučeval křšaski nauk. Služba vodje v takem zavodu je polna težav in odgovornosti. Na čelo zavoda mora biti moč, ki se popolno daruje nesrečnim gojencem; biti jim more varuh in oče ter skrbeti za nje ne le v zavodu, marveč tudi še pozneje, ko zavod zapusté.

Vodji ob strani za vodstvo in gospodarstvo v zavodu naj bi bil adjunkt, ki je ob enem učitelj; moral bi biti neozhenjen in stanovali v zavodu.

Gledé oskrbovanja zavoda se je priporočila lastna režijska, da naj dežela sama vse oskrbuje. Za ta posel pa so najprimernejše redovnice.

Gledé pridelovanja potrebnih gospodarskih pridelkov se je izrazila komisija, da je želeli, ko je zavod popolno vravnan, da zavod sam prideluje potrebnih živil, toda samo toliko, kolikor jih rabi za se.

III. Gledé na starost gojencev pri vsprejemanju določilo se je to-le:

Slepi naj se vsprejemajo stari od 6. do 14. leta ter ostanejo v zavodu 8 do 10 let.

Gluho- in slepi naj se vsprejemajo od 8. do 12. leta ter naj se vzgajajo v zavodu 6 do 8 let.

Gledé učnih knjig, ki bi seveda morale biti slovenske, bi morda najbolje kazalo, da se ustanovi posebna tiskarna za slepe.

Gledé nemških gojencev bi bile v slovenskem zavodu seveda velike težave. Ker bi jih bilo pa malo — morda pet od sto — izrazila se je misel, da bi bilo naj-umestneje, dogovoriti se s štajerskim deželnim odborom ter zamenjati gojence: kolikor pošlje dežela Kranjska nemških gojencev v tak zavod v Gradec, toliko slovenskih pošlje dežela Štajerska v Ljubljano.

Za deklice se priporočajo učiteljice, vendar se mora zavod strogo držati načela, da učiteljice poučujejo jedine le na dekliških oddelkih.

Gledé števila učiteljev se je določilo, da naj se vstavi na nižjih razredih na vsakih 15 gojencev po jeden učitelj, v višjih pa na vsakih 20 po jeden. Učitelji za petje, godbo, telovadbo, ročna dela itd. bi se posebe naročali in od učnih ur plačevali.

Zavod naj se prične s prvim razredom ter naj se spopolnauje leto za letom. Nikakor ni priporočila vredno, takoj pričeti z več vrstami gojencev, tudi iz drugih zavodov ne kaže jemati učencev, ker bi pri tem mnogo trpela enotnost pri vzgoji in pouku.

V pravem času potreba skrbeti za vsposobljenje učiteljev, ki bi poučevali na takem zavodu. V ta namen naj deželni zbor pravočasno razpiše štipendije ter s tem omogoči, da si oni, ki imajo zmožnosti in volje, poučevati na zavodu za gluho- in slepe, v tem oziru na dotičnih zavodih spopelni svoja vednosta in sposobnosti.

To so v glavnih potezah sklepi, v katerih se je zjednila komisija in ki se bodo predlagali deželnemu zboru v potrdilo. Mi želimo iskreno, naj se kmalu zgradi dom, kjer bodo nesrečni slepci in gluho- in slepci našli zavetišče za vzgojo in pouk, katerih so upravi ti nesrečni posebno potrebni in vredni.

Jako lepo drevo je *jesen*. Sadijo ga v novejšem času zlasti ob cestah, ker zraste visoko in teraj vozovom ne dela napotja s svojimi vejami. Pri presajenju jesen je zlasti paziti, da se jim vrh nepokvarjen pusti. Ko bi mu vrh prikrajšali, ne bi mogel visoko rasti. Jesen ljubi močno rodovitno zemljo; vgaia mu zlasti svet ob potokih in rekah.

Kake je spoznati *ikraste* prašica? Prešič, ki ima le malo iker, se po zunanje ne loči od zdravega. Ako ima pa mnogo iker, dobi pod jezikom mozolje velike kakor grah. Tudi na tem je spoznati ikrasto žival, da noče jesti, da so oči motne in da je glas bolj zamolkel. Ikrasto meso vživati, ako ni zadosti skuhan, je silno škodljivo, kajti iz vsake ikraste nastane v človeškem telesu trakuja.

Kako je treba *napraviti čebelnjak*? Da je mogoče čebelarju paziti na vse čebele in reje, naj ima vse panjeve v enem čebelnjaku ali ulnjaku. Najbolj priprosti čebelnjak ima streho in pri straneh in od zadaj je nekoliko opažen. Skrben in umen gospodar pa skrbi za dovršen čebelnjak. Prostor izvoli v kakem zatišji, da niso čebele izpostavljene vetrovom. Sprednja stran bodi obrnjena proti jutranjemu solncu. Okoli čebelnjaka naj bo izkopen mali jarek, po katerem naj teče, ako je mogoče, voda, da različni mrčesi ne morejo do čebelnjaka. Pri straneh in zadaj naj bo dobro opažen. Najbolje je, da sta dvojni steni; prazni prostor mej stenama naj se napolni s pelom. Mej zadnjo steno in mej panjevi naj bode precej prostora, da more čebelar panjeve v čebelnjaku pregledavati in snajžiti. Spredaj naj bi se panjevi ne smeli vem jemati, da bi jih tatovi ne mogli krasti.

Razne novice.

(Papeževa petdesetletnica.) Rovte: Ko so po drugih krajih meseca februarja obhajali papežovo petdesetletnico s streljanjem, s kresovi itd., nismo mogli Rovtarji zavoljo prevelicega snega nič storiti, da bi pokazali svojo udanost sv. očetu. Da pa vendar papeževa petdesetletnica ne preide za Rovte brez sledu, smo sedaj na spomlad ob novi okrajni cesti zasadili dreved, kateremu smo dali ime „Leonov dreved“. Zasadili smo doselej ob cesti že 170 sadnih dreves, 113 lip in 30 jesenov. Sadna drevesa so kupili posestniki, ki imajo svoja zemljišča ob cesti, 80 lip je pa zasadil slavni cestni odbor, za kar izrekamo vsi Rovtarji pristrčno zahvalo predsedniku logaškega cestnega odbora, blag. gosp. Lovrencu Sebenikarju, e. kr. poštarju na Rakeku. Krepko rasi „Leonov dreved“, in pričaj še poznim rodovom, kako ljubi, spoštuje in čišla velicega papeža tudi priprosti hribovec!

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Župnija Kropa je podeljena č. g. Frančišku Hönlmannu, sedanjemu župniku v Osilnici. — V stalni pokoj so stopili č. gg.: J. Belar, župnik v Rovtah; Anton Namrč, župnik v Martinu pod Smarno goro; Tomaž Slibar, župnik v Dupljah, ki se naseli v Kranju, in Ignacij Mali, ekspozit v Ribnem. — Kot farna upravitelja sta nastavljeni č. gg.: Mihael Trček v Martinu pod Smarno goro in Janez Hladnik v Rovtah. Premeščeni so č. gg.: Feliks Zavodnik, kapiteljski vikar v Novem Mestu, gre za kapelana in kateheta k č. gg. Uršulinkam v Škofjo Loko; na njegovo mesto pride Josip Benkovič, do sedaj kapelan v Dobrničah. Josip Pristov, benediktin in kapelan v Gôrjah, je imenovan za ekspozita v Ribnem pri Bledu; Anton Znidaršič, farni upravitelj v Fari pri Kostelu, pa za farnega upravitelja v Osilnici.

(Medvoške občine odbor) je jednoglasno izvolil dne 3. aprila prevzvišenega kneza in škofa ljubljanskega za častnega občana svoje občine.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Anton Borščnik, stolni vikar v Mariboru, je dobil župnijo Sv. Trojice v Gorenji Polskavi; č. g. Ludovik Hudovernik, kaplan pri stolni cerkvi v Mariboru, je postal stolni vikar; č. g. Jakob Kačič, korvikar pri stolni cerkvi v Mariboru, pa kaplan pri isti cerkvi. Č. gospod Franc Simonič, kaplan pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah, pride za korvikarja v stolni cerkvi v Mariboru; č. g. Franc Cerjak, kaplan v Rušah, gre k Sv. Benediktu v Slovenskih goricah in č. g. Anton Cestnik, kaplan v Staremtrgu pri Slov. Gradcu, pride v Ruše.

(Slovesno vmeščen) je bil dne 13. apr. v škofjski kapeli prečast. g. kanonik Ivan Sušnik, do sedaj župnik v Selcih.

(Ogenj) je bil v komenski fari na Klancu dne 10. t. m. Začelo je goreti okoli 9. ure dopoldne v sredi vasi pri Mencavu h. št. 40, in je pogorela hiša in hlev, pri sosedu Drešarju h. št. 39 pa pódiz vsem kmetским rodjem, vozovi in krmo in tudi ozolee. Zlasti poslednji ima veliko škodo.

Zavarovana sta bila oba. Kako je ogenj nastal, se gotovo ne vé, pred ko ne iz malomarnosti. Pristaviti moram še to-le: Sreča pri tem požaru je bila, da smo pretečen teden po prisadevanju g. župana iz Kapije vasi dobili novo gasilnico, in z njeno pomočjo je bilo zavarovano, da se ogenj dalje ni širil, akoravno je precej močen veter pihal.

(Nesreča.) V ponedeljek dne 10. t. m. ob 10. uri zvečer se je pri graditvi železnice v predoru pri Sveti Ani ponesrečil Stefan Luzar, 43 let star, rojen v Sent Petru fari pri Novem Mestu. Velika plast zemlje se je utrgala v predoru in nesrečnega podsula, da je takoj dušo izdihnil. Ponesrečenega delavca so prenesli v mrtvašnico v Mirnipeči.

(Trideset let vojni maršal.) Dne 4. apr. minolo je trideset let, kar je nadvojvoda Albreht postal vojni maršal. Nadvojvoda se je odlikoval v raznih bitvah v drugi polovici letošnjega stoletja. Leta 1848. in 1849. je bil v boju v Italiji. Letal 1866 je pa kot glavni poveljnik zmagal Lahe pri Kustoci.

(Kranjska hranilnica) je podarila Rovtarski kmetijski podružnici za nakup zemljišča za drevesnico 80 gld.

(Novi Amerikanci.) Iz Savinske doline: Tudi iz Savinske doline so se začeli seliti v Ameriko. Pa kako ziti so ti novi Amerikanci! Okrajao glavarstvo zahteva od vsakega, da se osebno izkaže, je-li ima vsaj 400 gld. za pot. Napotita se tudi dva „študirana“ Šmihelčana k okrajnemu glavarju, da se s potrebujo svoto izkažeta, pa kako? Vsak imel je le 200 gld.; sodrug mu pred durmi priloti svojih 200 gld., in tako roma bodoči Amerikanec k okrajnemu glavarju, se izkaže s 400 gld., in hajdi s potnim listom iz pisarne. Tukaj ga čaka že drugi Amerikanec praznih rok, prvi podá mu vseh 400 gld., ki jih je ravno okrajnemu glavarju pokazal, in umevno, tudi drugi prejme po dokazani zahtevani svoti svoj potni list. Hajdi, vsak le z 200 gld. v žepu odrineta s posmehom na pot! Kaj ne, to so prebrisane glave, novi Amerikanci?

(Iz Trnja na Netranjskem.) Pivka je že izginila in nam zopet nič drugega ne ostaja kot vodo iskati po različnih dosti oddaljenih jamah ali pa pol ure daleč pri studencu. To smo reveži. Kadar sneg skupni ali več dnij zaporedoma dežuje, imamo toliko vode, da nam škodo in to znatno škodo dela, posebno ob času košnje. Ako pa začne dva, tri dni burja pihati — izgine voda in nam pusti cele kupe smetij na travnikih. Studencev nimamo nobenih, samo nekaj kapnic, katere še lastnikom samim ne zadostujejo posebno ako imajo več živine. Kličemo in prosimo pri deželni vladi, da bi nam, ker samine moremo, sezidali toliko potrebnih vodnjakov, pa naš glas je glas vpijočega v puščavi. Pred dvema letoma so nam sicer poslali zemljemerca, ki je tudi za potrebnih vodnjakov naredil načrt in vse potrebno v tej zadevi vkrenil in tudi obljubil deželno in državno podporo izposlovati, pa kaj, vsa ta stvar je zopet zaspala in mi nadalje trpimo! Za davke plačevati smo dobri, da bi se pa tudi za nas kaj storilo, tega pa ne stori naš deželni zbor! Za zgradbo za nas več kot nepotrebnega

deželnega gledališča se vrže brez skrbi toliko in toliko tisočakov — in to tudi iz naših žepov, najslabša potreba kmetov-davkoplačevalcev se pa prezirala. Našejam se, da se naša poslanca v prihodnjem zasedanju deželnega zbora oglašita tudi za nas, svoje volilce. — Dne 9. t. m. zbralo se je 16 mož iz nekaterih občin naše županije v St. Petru k posvetovanju, kako bi se zelo potrebno gasilno društvo ustanovilo. To je vse zelo koristno — pa kaj nam bo gasilno društvo pomagalo, ko pri požaru vode ne bo? — V korist zgradbe nove cerkve odpovedali smo se za letos ustanovi porajneem g. Kalistru. Bilo je sicer treba od hiše do hiše hoditi in prositi, ker vsaka številka posebej dobiva na leto iz te ustanove nekaj čez 4 gld., pa odstopili smo jo z veseljem (česar nam bo letos za davek huda pela), da bi le kmalu zgradili tako zaželeno novo cerkev. Bog nam nakloni še veliko prijateljev in dobrotnikov!

(Občinska volitev.) V Oselici je izvoljen za župana posestnik Andrej Telban, za svetovalce pa: Martin Kristan, Jakob Pogon in Urban Kumer.

(Redka starost.) Z Vrhpolja pri Vipavi se nam poroča: Dne 6. aprila t. l. umrla je v podobčini Sanabor v svoji rojstni hiši, žena Marijana Zgavec, katera bila je 20. avgusta 1798 leta rojena, tedaj blizu 95 let stara. Bila je vdova od leta 1855 in se je večinoma pečala kot usmiljenka s potrebo bolnikov; za kar so jo kmetaki ljudje bližnjih vesek rabili posebej pri dolzih neozdravljivih boleznih. Bila je celo svoje življenje zmerna, zadovoljna, vesela, posebno rada je pela; tako še do prvih dnij svečana t. l. je vedno hodila in male kmetake posle opravljala. Od svečana do 6. aprila t. l. vrgla jo je visoka starost na posteljo, na kateri je skoraj vedno zavedna do 6. aprila čakala ločenja. Blaga rajna, ki je toliko usmiljenje imela z bolniki, gotovo najde milost pri Bogu in plačilo neizmerno, nam pa ostane v hvalečnem spominu kakor lep vzgled krščanskega usmiljenja.

(Odlikovanje.) Lepa slavnost se je izvršila 9. t. m. v dvorani rokodelskega doma v Ljubljani. Mož iz srede delavcev g. Jakob Rus, je bil odlikovan s srebrnim križcem, katerega mu je podelil presvetli cesar v znak priznanja, da je nad 45 let vedno stesto in marljivo delal pri enem gospodarju ter se odlikoval z vrlinami, redkimi, zato pa tem bolj častnimi. — V imo deželnega predsedstva pripel je slavljenca zaslužni križec na prsi gospod župan Peter Grasselli s primernim nagovorom, v katerem je povdarjal, da se je odlikovanec celo svoje življenje držal gesla: Moli in delaj! ter da je v izpolnjanju tega gesla našel srečo in zadovoljnost in tudi svoje danšnje odlikovanje; omenil je gospod župan tudi socialnih razmer med delodajalci in delavci ter pojasnjeval, da bi ne bile tako zamotane, ko bi oboji spolnovali vsak svoje dolžnosti. Gospod Rus se je v lepih besedah zahvalil za izredno milost, katero je s tem skazal presvetli cesar njemu in ob enem tudi rokodelskemu stanu, zahvalil se je gospodu županu, ter ga prosil, naj primernim potom izrazi njegovo zahvalo. — Rokodelski pomočniki so zapeli začetkom v pozdrav in k sklepu cesarsko pesem. — Gosp. Rusu pa možu-poštenjaku, ki je vsikdar dal Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega, želimo, naj se še mnogo

let s svojo družino veseli cesarske milosti častnega znanja ter naj nosi zaslužni križec vesel in krepak.

(Nesreče pri streljanju.) Na Pohorju je Veliko soboto mladenič Janez Bobič streljal s možnarji. Neprevidnost ga je onesrečila; smodnik v možnarju, ki ga je z železnim klinom nabijal, se mu vneme in mu odtrga kazalec leve roke, dva druga prsta pa mu vrže iz sklepov. Reven je odtekala kri in — velikomučni ponedeljak je — umrl. — Na Strmecu pri Leskovcu na Stajerskem je velikonočno nedeljo neprevidnemu strelcu odtrgal strel jedno roko in na drugi dva prsta. — V Pohorju pa je strjel mladenič nastrelil mimo gredočo žensko Velike sobote dan.

(Ogenj.) Na Gornjem Selcu blizu Ponikve se je vnelo dne 7. aprila ob polu štirih popoldne. Stirim posestnikom je do mala vse zgorelo. Do 30 tisoč je škoda. Zararovali so bili le trije. Dva dni kasneje je pogorelcu Belaku umrla žena vled prestenege strahu. Zažgali so že zopet — otrci.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	8	Spah povejan, kgr.	60
Rač.	6	Surovo maslo,	33
Ječmen,	5	Jajce, jedno	2
Oves,	6	Mleko, liter	10
Ajda,	8	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5	Telečje	60
Koruz,	5	Svinjake	64
Krompir,	2	Koštunovo	40
Leča, hktl.	14	Pilaneec	60
Grah,	10	Golob	18
Fihol,	8	Seno, 100 kgr.	2 59
Maslo, kgr.	1	Slama,	2 23
Mast,	70	Drva trde, 4-fab. nar.	6 60
Spah svat.	64	„ mehka,	5

 Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 4. maja 1893 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj 8. aprila:	57,	86,	35,	27,	68.
Gradec, 8. aprila:	47,	21,	26,	28,	80.
Lina, 15. aprila:	79,	88,	52,	59,	24.
Trst, 15. aprila:	31,	74,	36,	43,	15.

Zidarje in težake

vsprejemlje takoj

Henrik A. Schneidhofer,
zidarski mojster v Trbovljah.

 Na prodaj je

h i š a

z lepim vrtom, njivami in senušeti. Hisha je nova, v najlepšem kraju v Škofji Loki, pripravna za krmo, kupčijo, pa tudi za penzioniste. — Več se izve pri lastniku Francu Tajnarju v Škofji Loki št. 19, 1893 8-2.

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prilagajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 30 kr. več za zaviljanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo!

Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar po svoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj

se torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Paziti naj se tudi na to, da je kraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in posimo, ne dajte se zapeljati niti s nižjo ceno, niti s drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 473 20-18 83 6-9

Osvrednja razpošiljalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodman, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar. F. Prodman, M. Mizzam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovica; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikem: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Mošt!

Ne kupite inozemskih receptov za mošt, kajti so mnogo predragi in tudi ne popolni.

Kdor hoče dobro in zdravo

domačo pljačo

sam narediti, naj gre h

Ivanu Sajovitzu,

v Gradcu, Murplatz št. 1.

„črnemu psu“
(„Schwarzen-Hund“)

tam dobi vse stvari in veljajo za polovnjak z receptom od gld. 5.50 vije. 34 5-2

Po izrekih in po dopisih so mnogi kupovalci gospoda Janesa Sajovitzja z njegovim receptom za mošt jako zadovoljni, kajti dobe odlični mošt za nizki denar.

30.3 Ölzoza kava

priznana najboljša in najljubše najja dodaja kavi se dobiva v glavni zalogi za Kranjsko pri M. Wagnerjevi vdovi v Ljubljani, in v vseh specerjskih in konsumnih prodajalnicah.

Službo cerkvenika

išče trideset let star samec, ki je že opravljal enako službo. 31 2-2

Ponudbe Jožefu Oseniku, Velikvrh štav. 24. p. Litija, Dolenjako.

Jedino pristna

Kneippova sladna kava bratov Oels

v rudiških štirinastih zavrtih se dobiva v Ljubljani pri M. Wagnerjevi vdovi in v vseh specerjskih in konsumnih prodajalnicah. 29-3

IV. zvezek: POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. — Tudi III. zvezek je še v zalogi.

Zahvala.

Dne 26. marca 1893 vničil je požar poslopja podpisanih posestnikov na Vrh pri Ložu. Vsi bili smo proti požaru zavarovani pri o. kr. priv. zavarovalnici

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

To društvo je škodo jako kulantno cenilo in nam danes odškodnino izplačalo po glavnem zastopu v Ljubljani.

Čutimo se prijetno obvezani za to solidno in kulantno postopanje izreči imenovani zavarovalnici zahvalo, ter jo občinstvu toplo priporočamo v zavarovanje.

Vrh, dne 9. aprila 1893.

Andrej Mlakar, Anton Bovec, Anton Ausec, Mihael Mlakar, Franc Antončič, Franc Antončič.

Zaupni muž v vsaki fari.

Velezniko, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje vživajoče denarstveno podjetje (porokovni zaklad znaka čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke o. kr. drž. vlade in čegar vsestransko priznana blagostnost deležanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsaki fari po jednega zaupnega muža z naloge pospeševati voje razširjanje tega podjetja v dotičnem kraju. 43 (10-1)

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje vživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovoljno naj pod znamko „201194. Graz postignost“ več proizvedeti.

Sveže vjete postrvi

(forele) kupi vsaki dan in v vsaki množini 41 (2-1)

Gustav Treco,

Kolizj prtilčno, vrata 9.

Postvi se lahko prinese brez da se plača vilitnina na klada, transito v Kolizej.

Henrik Zadnikar

pasar in srebrar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17

se priporoča velečastitelj duhovščini v napravo in popravo vsakršne

cerkvene posode

iz brena in srebra v poljubnih slogih z zagotovilom trajnega, dobrega dela in najnižje cene.

Napravlja na željo cerkvena dela za plačilo na obroke. Sprejema stare reči v prenovljenje, t. j. v posrebovanje in pozlačenje. 76 24-12

V zalogi ima vedno različne cerkvene posode, stotake tudi strelovođa.

Jermena za stroje

iz najboljšega jedrnatega usnja, vsake širokosti, dolgoti in debelosti, dalje

Jermenje 24 (6-4)

za šivati, vezati, za cepce, gajle in blače po čuda nizki ceni izdelajo in priporočajo

Anton Košir,

Ceniki se franko razpošiljajo.

Kolodvorske ulice št. 24, v Ljubljani poleg južnega kolodvora.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice štey. 5.

Zaloga vsake baže

gvantnega blaga za možke in ženske 72 9-4

kakor tudi vse vrste kože, kovtre, srajce, jope, nogovice, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena.

Mnogo tovarnarjev je

kateri rabijo karbolinej za varstveno sredstvo proti vsakovrstnim hrčesom, gnolobi in trohnobi lesa, hišni in zidni gnolobi; mokrim stenam i. t. d. Toda **Barthelov** karbolinej edin združuje v sebi ona dva svojstva, katera stavimo do takega varstvenega sredstva. Hkrati daje orehovo-rujavi plesk lesnim predmetom, katerim prisvaja 3 do 4 letno daljno trajnost. Prospekt zastoj. 38 (10-2)

Vsak poskus jamči trajno naročevanje. 5 kilo poštni zaboji 1 gl. 30 kr. 100 kilo 16 gl. od Dunaja (Pizna, Passave).

Mali troški, velik uspeh in dobiček.

Mihael Barthel, & Comp, Dunaj, X., Kepplergasse 20. Ustanovlj. l. 1781.

Pri nizki ceni. **Ign. Žargi** Pri nizki ceni.

v Ljubljani sv. Petra cesta 4

priporoča slavnemu občinstvu bogato svojo zalogo najraznovrstnejšega

drobnega (kramarskega) blaga, potrebnih za šivilje in krojače, najboljšega perila, pletenine, posamenterije in modnega blaga. 213 10-1

Velika izbira najraznovrstnejših krasnih

šopkov in vencev

vse po najnižji tovarniški ceni.

Zaloga mehkih in trdih klobukov

od 70 kr. do 3 gl. 20 kr. najnižji.

Pri slatem dr. jabelku.

J. PSERHOFER

Zum goldenen Reichsapfel.

11 (12-6)

lekarnar na Dunaju, L. Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staro znano zdravilno sredstvo. — Ze mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatlica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatlicami 1 gl. 5 kr., pri ne-frankovanej pošiljavi po povzetju 1 gl. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gl. 25 kr., 2 zavoja 2 gl. 30 kr., 3 zavoja 3 gl. 35 kr., 4 zavoja 4 gl. 40 kr., 5 zavojev 5 gl. 20 kr., 10 zavojev 9 gl. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — **Prosi se, da se zahtevajo izrečno** **Pserhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatlica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer s **22 rdeči** barvi.

Balsam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavi 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maša za protin**, 1 gl. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatlica 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr. — **Balsam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr. — **Zdravilna esenca (Pražke kapljice)**, proti sprijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr. — **Angleški čudezni balsam**, 1 steklenica 50 kr. — **Pijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlica 35 kr., s frankovano pošiljavi 60 kr. — **Tannochinin-pomada**, **J. Pserhoferja**, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatlica 3 gl. — **Univerzalni obliž**, prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinaam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošljat. 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a**. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gl.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih česopskih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni prekrbje. — **Pošiljave po pošti** izvrše se najhitreje proti predpošiljavi aneaka, velje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnaj nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljavih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccoli-ju**.

Anton Kersnik, ključavničar v Hrovcah pri Ribnici.

se priporoča prečast duhovščini in sl. občinstvu za narave dobrih in trpečnih steklinah ognjst (šparherdov) ekov za vsakovrstne stavbe, za poprave vsake baže strojev za kmetijske in šivilje, in turakih ur, naprave taktila (vag). Popravi tudi stare prelake uteh. Idu-laje grobna emreja (Grabgitter) po načrtih, in raznaa cerkvena v to stroko spadajoča dela v poljubnih slogih. Cene so nizke, delo ukusno.

Gospodu lekarnarju Piccoltiju

„pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Podpisani javljamo s tem, da smo po Vas pripravljeno „tinkturo za želodec“ uporabili in nje zdravilno moč za želodec in ostale prebavne organe izkusili.

Na podlagi tega priporočamo to delujoče domače zdravilo vsakemu, ki bi je utegnil potrebovati.

Peter Studenar, župnik, Canfanaro, Istra, 1891. — Mihael Bogulin, župnik Ajdovica, 1891. — Josip Čeraka, župnik, Vuhred, 1891. — D. Iven Gubričič, župnik, Gallignana, Istra, 1891. — Ivan Belec, župnik, Sv. Martin pri Albionu, Istra, 1891. — D. Anton Usmiani, kooperator in katehet, Rogosnica pri Šibeniku, Dalmacija, 1891. — D. Caproni, župnik in dekan, Levico, Tirolsko, 1891. — Ferdo Babič, župnik in kanonik, Ravnagera, Hrvaško, 1891. — F. Bencelj, župnik, Dražgoše, Kranjsko, 1891. — Jurij Kösig, župnik, Na Vinici (Weinitz), Kranjsko, 1891. — D. Luka Raicevič, kaplan, Gjurich, Perasto, Dalmacija, 1891. — Avgust Žagar, župnik, Kupjak, Hrvaško, 1891. — Stefan Jenke, vikar, v Podkrajah, Hirska Bistrica, 1892. — Josip Močvar, kanonik v Novem Mestu, Kranjsko 1892. — Anton Vedral, kaplan v Lischau pri Budejovicah, Češko, 1892. (52-4)

France Čuden preje Geba

»urar«

v Ljubljani, Stenove ulice št. 11

priporoča slavn. občinstvu, posebno pred. duhovščini največjo svojo zalogo zlatih, srebrnih in nikelnastih

švicarskih
žepnih ur

po najnižjih cenah, vsakovrstni

stenskih ur in
ur budilnic

verifio, pristanov, uhanev
in vseh v to stroko spadajočih
predmetov.

Popravila lavski točno a
natančno, pošta naročila pre-
skrbuje hitro. — Cenika po-
šilja brezplačno po pošti, vama
popisane so natančno ure in p
oznake čas jamebja za trp-
nost in trpežnost blaga. — Za-
menjuje stare ure in druge
svari. 26 (20-4)

Zamenjavam tudi stare srebrne ure. 25

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in meštarstvo!**

Mlatilnice, vitla, trileze
Izmlne mline za žito
rezaalnice za krmne
Automatični
aparati proti porokopari
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kmeti, zemelnice za vse namene, kakor v
vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in meštarstvo
razpisati v najugodnejši, najboljši konstrukciji

IG. HELLER, DUNAJ
22 Praterstrasse Nr. 76. 76

Bogato število katalogi v nemškem in slovenskem jeziku dostavljajo in
podrobno pregledati.

Najugodnejši pogoji. — Jazetvo. — Stroji se daje na posojilo.
Cene se se čista znižajo! Protopravilcem zastonj popusti!

Prodá se z najugodnejšimi pogoji umetni mlin

z dvema valčkama, francoskim in sresnim kamnom, hlev, koroze
in stidana shramba za žito, poleg sedem in pol orala zemlje
blizu železniške postaje in trga na Spod. Štajerskem.
Cena 8800 gld. — Na posestvu ostane kranjčica s 1400 gld.
pri sklepu pogodbe se odšteje 2000 gld. ostane pa po 6—100 gld
v letnih obrokih. Zdašnji najemnik plačuje 450 gld. letne najemnine
Isopisi naj se blagovolijo doposlati uredništvu tega lista

Zdrav, čvrst

delavec

kamnosek in zidar ob enem, dobi celoletno,
trajno delo v tovarni blizu Ljubljane.

Natančneje pové upravništvo „Domoljuba.“

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreinera-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosejno prednost, da
se škodljivemu zbiranju namerane ali surogati pomakane navadne kave
lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjejšo in
redčinejšo kavo. — Neprekošljiva kot dodaja navadni kavi. — Po-
naredeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se
povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika
Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24-7)

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Kofas.

Tiska „Katoliška Tiskarna.“

Največji izbor

Srbno
izdelovanje

Najnižje cene

Prebrskajte

L. NIKUSCH,
tiskarna delničar,
Ljubljana, Metel trg 18.

Koverta s firme
vizitnice in
trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.